

Тарас Григорович Шевченко

(1814 - 1861)

Цілий світ, не тільки Україна, вшановує пам'ять великого Кобзаря. Пам'ять про нього житиме вічно.

Парагвай, Угорщина, США

Прага , с.Шевченкове,
Ужгород ,Полтава

Будинок в Моринцях

- Моринці: хата Григорія і Катерини Шевченків

9 березня 1814 року в селі Моринцях у сім'ї селянина-кріпака народився хлопчик Тарас. Він ріс мовчазний, замислений. Не тримався хати, а все блукав десь за вигоном, за що його прозвали в сім'ї «малим прибудую».

Восьмилітнього Тараса батьки віддали до дяка «в науку». За найменшу провину він карав своїх учнів різками. Та недовго тривала Тарасова «наука». Замучена важкою працею, померла мати. Незабаром помер і батько.

Його розпач і горе описані в таких рядках:

Там батько, плачучи, з дітьми
(А ми малі були і голі)
Не витерпів лихої долі,
Умер на панщині... А ми
Розлізлися межі людьми,
Мов мишенята. Я до школи –
Носити воду школярам.

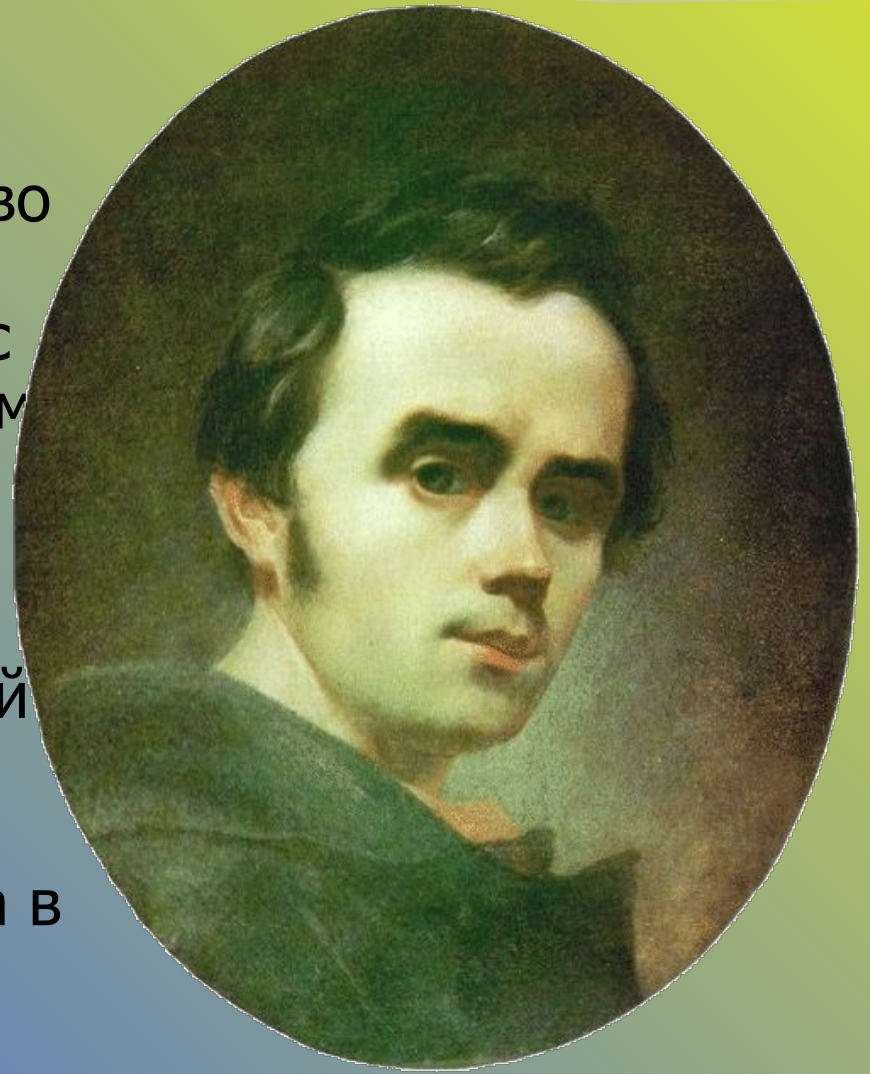

Тарас наймитував у школі, а потім пас громадську череду.
Через 20 років він з боєм згадуватиме своє дитинство у вірші
«Мені тринадцятий минало».

- Незважаючи на те, що народився поет у бідній кріпацькій сім'ї, і дитинство його було тяжким і безрадіним, малий Тарас ріс допитливим і розумним хлопчиком.
- Його не полишала думка навчитися малювати у хлипківського маляра. Той згодився навчити хлопця малювати, та пан Енгельгарт забрав Тараса в Петербург козачком.

- Хоче малювати, прагне він до знань,
- Та за це багато зазнає знущань.
- Нишком він малює статуї в саду,
- Вночі пише вірші про свою біду...

•Тарас Григорович виправдав їхні сподівання. 1845 року він закінчив Петербурзьку академію мистецтв з двома срібними медалями і званням «вільного» художника. Тарас малював портрети, картини, ілюстрував свої вірші.

- Зустріч у Петербурзі з земляком-художником Сошенком, байкарем Гребінкою, художниками Брюлловим, Венеціановим, з поетом Жуковським змінила долю Тараса Шевченка. Вони побачили великі здібності молодого художника й викупили його з неволі.

- Для Тараса Шевченка малювання стало потребою, вираженням його творчого духу. До нас дійшло близько 1200 акварелей, малюнків олійною фарбою, олівцем.

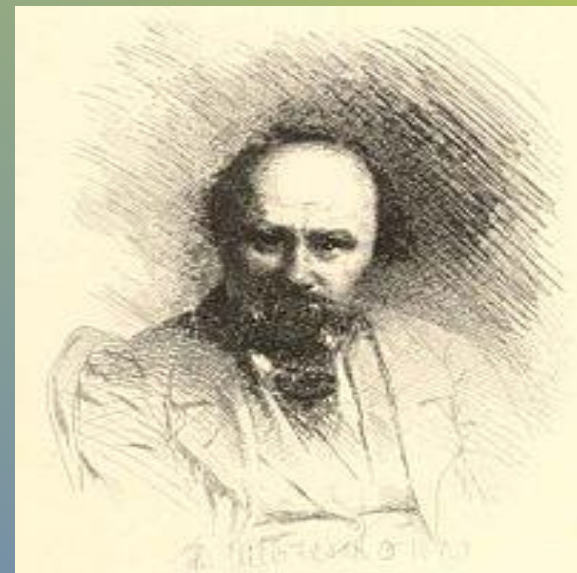

*(Діти Шевченка)
Почкаємо свого шовка.*

181. ХАТА БАТЬКІВ Т. Г. ШЕВЧЕНКА В с. КИРИЛІВЦІ.
Олівець. [IX 1843].

39. СЛІПА З ДОЧКОЮ.
Автопортрет до поеми «Сліпий». Олівець, сепія. [1842].

• За значні успіхи у гравюрі Шевченкові було присвоєно звання академіка.

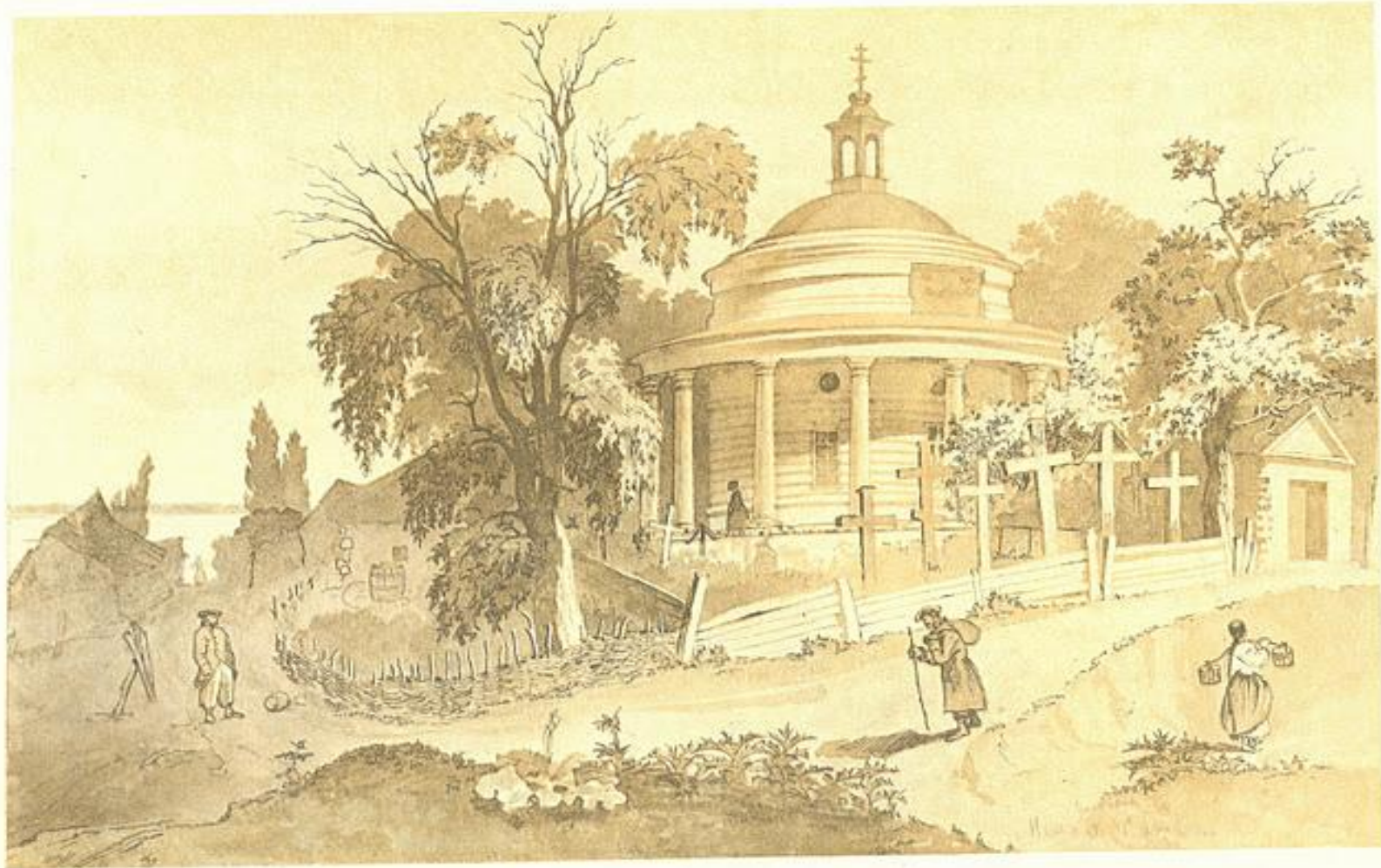

8. СМЕРТЬ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.
Тущ. [1836 — 1837].

345. ГАМАЛИЯ.
Олія. [1842].

145. АСКОЛЬДОВА МОГИЛА.
Сепія, акварель. [IV—IX 1846].

Костел святой
1. 18. 18. 18.

Живучи у Яготині, в маєтку князя Рєпніна, Шевченко написав портрет дочки князя – Варвари. У серці княжни спалахнула любов до поета, але він сприймав Варвару як друга, називав своїм янголом-хоронителем.

Восени був готовий
портрет Ганни Закревської
— дружини поміщика села
Березова Рудка на
Полтавщині. Красива,
розумна, високоосвічена.

Ось як ніжно й тужливо
звучать його вірші:
*Зоре моя вечірняя,
Зійди над горою,
Поговорим тихесенько
В неволі з тобою.
Розкажи, як за горою
сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка
Воду позичає.
Як широка сокорина
Віти розпустила...
А над самою водою
Верба похилилась...*

КОБЗАР

Т. Г. ШЕВЧЕНКО

Т. Г. ШЕВЧЕНКО
КОБЗАР

У першому виданні 1840 року було тільки вісім поезій : «Думи мої, думи», «Перебендя», «Катерина», «Тополя», «Думка», «До Основ'яненка», «Іван Підкова», «Тарасова ніч».

Поет у засланні

1847 рік. Скільки болю, докору у виразі обличчя. Шевченко у солдатськiм мундирi. Сумна усмiшка ледь торкається його вуст, закритих густими вусами.

За бунтарські вірші 33-річного Тараса забрали в солдати.

Він пише:

Думи мої, думи мої, лихо мені з вами.

Нащо стали на папері сумними рядами?

Чом вас вітер не розвіяв в степу як пилину?

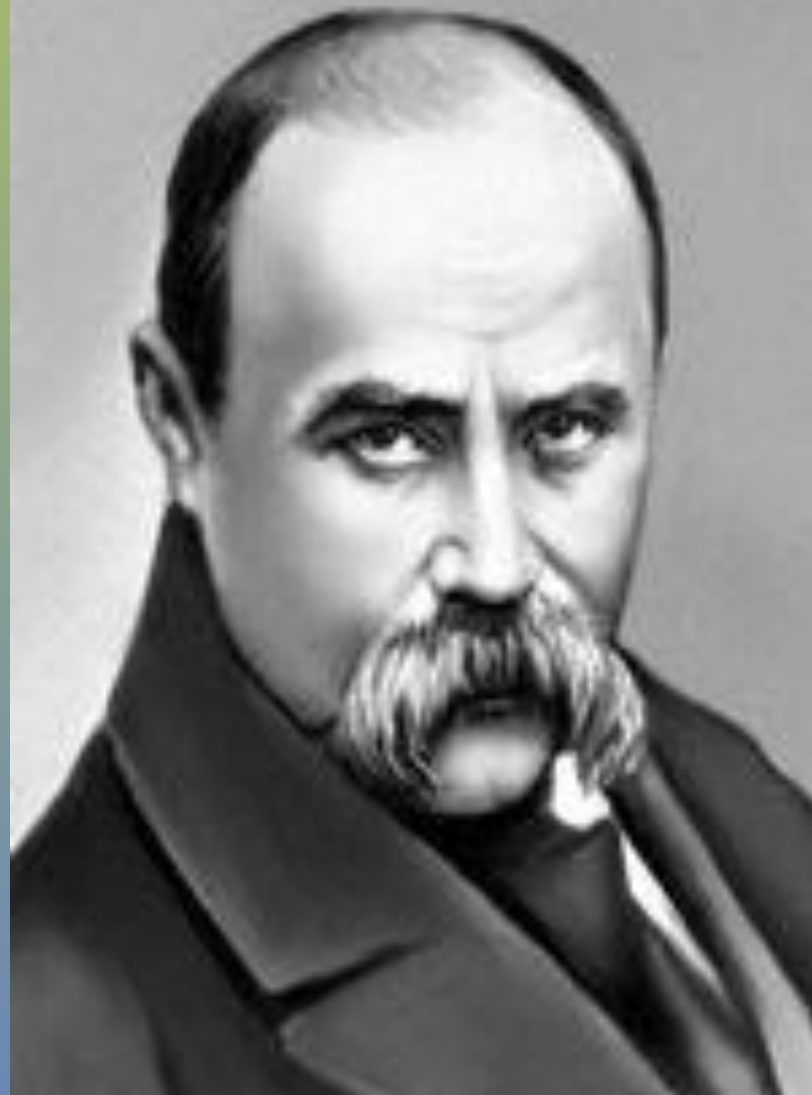
Чом вас лихо не приспало, як свою дитину?

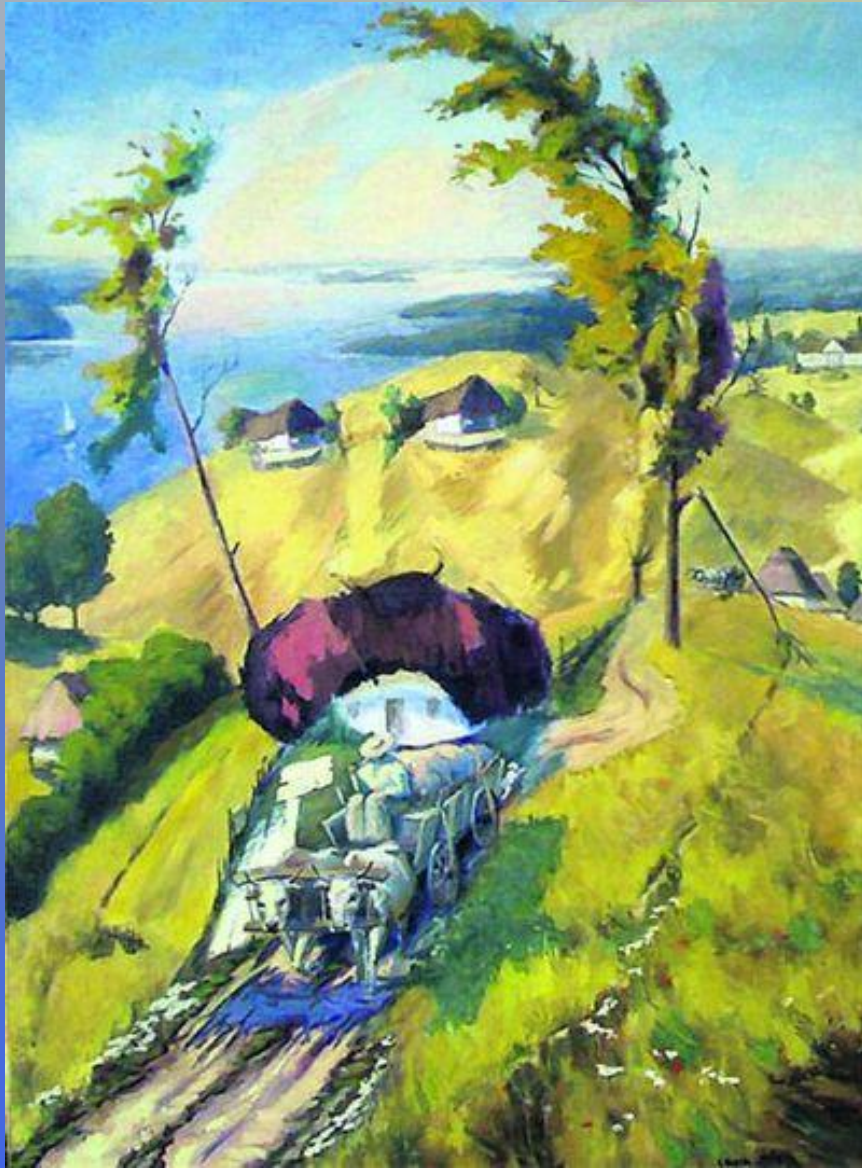

- Коли Т.Г.Шевченко був на засланні в далеких степах Казахстану, він дуже тужив за Україною. Де б не був поет – у Петербурзі чи в далекому Казахстані – він завжди пам'ятав про милу українську землю, замріяні верби, тихі ставки, зелені левади. Адже туга за Батьківщиною нерозривна зі згадкою про рідну природу.

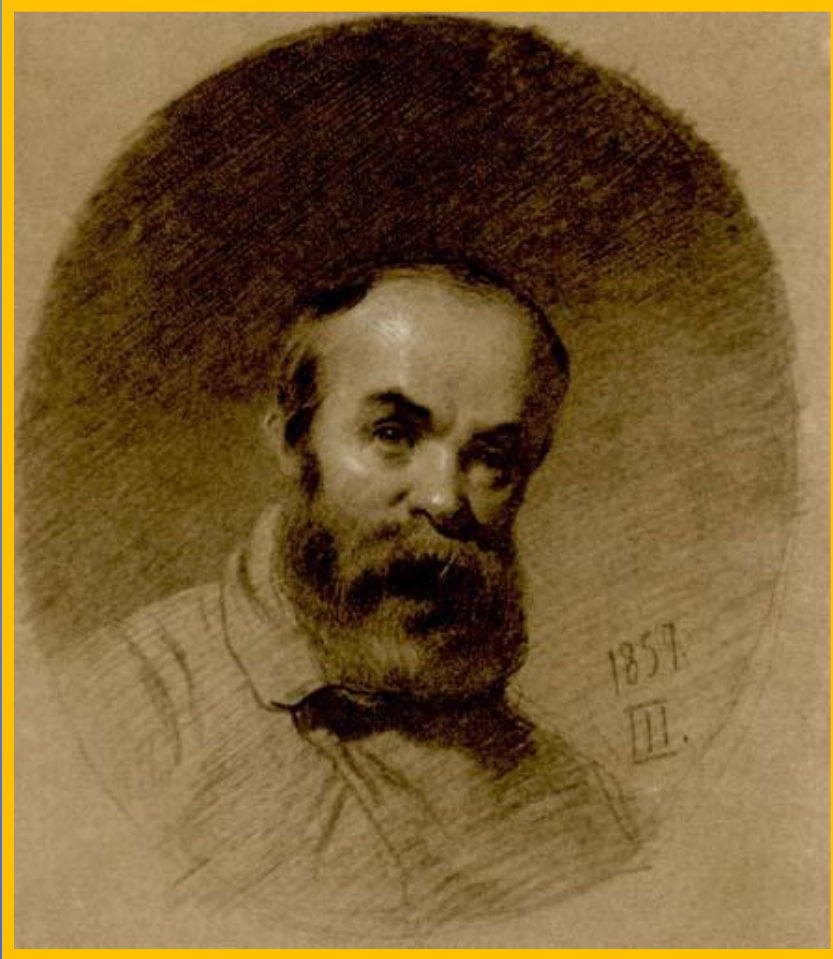
- Доля України завжди хвилювала великого Кобзаря. Він вірив у краще майбутнє свого народу. Віра у краще майбутнє звучить у таких рядках:
- *І на оновленій землі*
- *Врага не буде,
супостата,*
- *А буде син, і буде
мати,*
- *І будуть люди на землі.*

Що ми
знаємо про
Шевченка?

- 9 березня – День народження Т.Г. Шевченка;
- 9 років – смерть матері;
- 11 років – помер батько;
- 13 років - пасе ягнят,
- 24 роки – вихід Шевченка з кріпацтва, навчання в Академії Мистецтв;
- 26 років – вихід у світ “ Кобзаря ”;
- 31 рік – закінчив Академію Мистецтв, повернувся на Україну;
- 33 – роки арешт до Оренбурга;
- 43 – роки визволення Т. Г. Шевченка;
- 47 – років смерть Т. Г. Шевченка.

Довге заслання, якому немає кінця-краю, обсіли хвороби. Він дуже постарів. Йому лише **43**, а на вигляд – мало що не дід. Є щось жертвне у цьому зображенні, є відчуття життєвого драматизму, неминучість трагедії.

«Букварь южнорусский» — останняя книжка Тараса Шевченка.

- 9 березня 1861 року Тарасу Шевченку минуло 47 років. Надійшло багато вітальних телеграм. Привітали поета, який лежав тяжко хворий, прийшли друзі. А 10 березня перестало битися серце великого українського Кобзаря. Він був похований у Каневі на Чернечій горі. Так заповідав великий поет.

Останній автопортрет

- У кожній хаті, у кожній школі нехай живе, а не стоїть почесно на полиці мудре, ніжне, гнівне, пророче слово нашого Кобзаря. Адже його твори – це історико-культурні пам'ятки, що житимуть віки, як живуть у народі перекази про народних героїв.

